

ਜਗ ਬਾਣੀ

Mon, 13 June 2022

ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜ-ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ

ਪਟਿਆਲਾ, 12 ਜੂਨ (ਰਾਜੇਸ਼ ਪੰਜੌਲਾ)– ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਸਮਾਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੀਪਲ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜ-ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਡਾ. ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਇਕ ਗਿਆਨ ਵਾਨ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ, ਇਕ ਚੰਗੀ ਸਮਾਜ-ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਸਨਾਲਿਟੀ ਹਨ। ਇਕ ਸੰਸਥਾਪਕ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਨ 1994 ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਕਰਾਲਾ 'ਚ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ 'ਚ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਵੀ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਨ 1995 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਛਮੇ ਪਿੰਡ ਕੁਲਾਗਾਂ 'ਚ ਵੀ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਕੇ ਉਥੇ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਸੰਨ 2001 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਪੁਰ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਨ 2009 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਨਰ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਅੱਚ. ਆਰ. ਗੰਧਾਰ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਮਾਣਾ 'ਚ ਢਾਈ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ

ਬਹੁਦ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ (ਚੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀਆ ਪਾਤੜਾਂ ਰੋਡ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੰਨ 2012 ਵਿਚ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪੈਂਵਾਲ ਰੋਡ ਸਰਗਾਨ ਨਗਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਕਾਰਜਰਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਉਥੇ ਬਿਤਾਇਆ। ਸੰਨ 2016 'ਚ ਮੁੜ ਫਾਰਮ ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਸਮਾਣਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਸੀਪਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਸਮਾਣਾ 'ਚ ਪ੍ਰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਗਜ਼ਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਚ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਬਦੌਲਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਦਲਾਅ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ 'ਚ ਮੋਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਜੋ ਕਿ ਆਰਿਆ ਪ੍ਰਾਦੇਸ਼ਿਕ ਸਭਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਆਏ ਇਸ ਸਭਾ ਦੇ ਸਫਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ 'ਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੇਤਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਚੇਤਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰ ਸਮਾਜ 'ਚ ਫੈਲੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭਰੂਣ ਹੋਂਤਾਂ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਬਾਲਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਐਂਟੀ ਡਰੱਗਜ਼ (ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ), ਏਡਸ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਆਦਿ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ.

ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਂਡ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਡਾ. ਏ. ਵੀ. ਸਕੂਲ ਸਮਾਣਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾਈ ਤੋਂ ਕਿ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਸੁਧਿਵਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਏ।

ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਖੱਬ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਕਈ ਪੁਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚ ਮੁੱਖ ਹੈ ਗਲੋਬੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨ ਇੰਸਟੀਚੀਊਟ ਐਵਾਰਡ, ਬੈਸਟ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਵਾਰਡ 2003, ਆਉਟਸਟੈਂਡਿੰਗ ਐਜ਼ਕੋਸ਼ਨਲਿਸਟ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਜੱਤੀ ਐਵਾਰਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੈਂਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਈ ਆਫ਼ਾਤ ਆਈ, ਉਥੇ ਵੀ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਦਾ ਰੂਪ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।